

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 178/2010-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť A. H., P., vo veci namietaného porušenia bližšie nekonkretizovaných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky, ako aj práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17 CoE 169/09 z 9. februára 2010 a platobným rozkazom č. k. 14 Cb 200/93-31 z 5. mája 1993 vydaným Okresným súdom Prievidza a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. H. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2010 doručená sťažnosť A. H. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie v sťažnosti bližšie nekonkretizovaných základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv (zrejme práva na spravodlivý proces podľa čl. 6

ods. 1 a práva na účinné odvolanie podľa čl. 13) zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 CoE 169/09 z 9. februára 2010 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a platobným rozkazom č. k. 14 Cb 200/93-31 z 5. mája 1993 vydaným Okresným súdom Prievidza (ďalej len „okresný súd“), ktorý nadobudol právoplatnosť 26. mája 1993 (ďalej len „platobný rozkaz“).

2. Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplýva, že predmetným platobným rozkazom vydaným okresným súdom na návrh štátneho podniku T., š. p., T., bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 87 940 Sk s príslušenstvom. Keďže nedošlo k dobrovoľnému plneniu, bola na základe tohto platobného rozkazu (vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie) začatá proti sťažovateľke exekúcia vedená Exekútorským úradom N. (toho času súdnym exekútorom JUDr. M. Š.) pod sp. zn. Ex 153/1997. Exekučné konanie je na okresnom súde vedené pod sp. zn. Er 87/97. Z nejednoznačného obsahu sťažnosti a z pripojených písomností (nedokumentujúcich chronologický priebeh posudzovanej exekučnej veci) možno usúdiť, že sťažovateľka po doručení jej platobného rozkazu (resp. po jeho prevzatí na základe „vyžiadania v roku 2002“) podala od roku 2003 viackrát návrhy na zastavenie exekúcie, ktoré jej okresný súd postupne zamietol. Posledne v sťažnosti zdokumentovaným je uznesenie okresného súdu č. k. 0 Er 85/1997-241, Ex 153/1997 z 15. októbra 2009, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie z dôvodu jej nemajetnosti. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd sťažnosťou napadnutým uznesením sp. zn. 17 CoE 169/2009 z 9. februára 2010 (ktoré sťažovateľka prevzala 2. marca 2010) uznesenie okresného súdu potvrdil.

3. Sťažovateľka navrhla *„aby predseda senátu Ústavného súdu zabezpečil zrušenie mnou uvedených rozhodnutí súdov, pretože tieto sú nezákonné... požadujem primerané odškodné za nezákonné postupy Okr. súd v Prievidzi a K. S. v Trenčíne...“*

4. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že proti predmetným rozhodnutiam krajského súdu (uznesenia z 9. februára 2010) a okresného súdu (platobnému rozkazu z 5. mája 1993)

podala dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorého kópia (podanie z 24. marca 2010 označené ako „*Dovolanie voči uzneseniu K. S. v Trenčíne č. k. 17 CoE 169/09-258 zo dňa 9. 2. 2010 a rozhodnutiu platobný výmer 14 Cb 200/93-31 zo dňa 26. 5. 1993*“) je súčasťou k sťažnosti pripojených písomností. Obsahom dovolania sú v podstate tie isté skutočnosti (totožná argumentácia), aké sú uvádzané v sťažnosti podanej ústavnému súdu, a analogický návrh na rozhodnutie (petit): „*Ja požadujem predsedu senátu Najvyššieho súdu, aby zabezpečil zrušenie mnou uvedených rozhodnutí súdov poprípade rozhodnutie bolo zastavené jak z O. S. Prievidza tak KS. v Trenčíne pretože tieto rozhodnutia sú nezákonné.*“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

7. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa

čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

8. Podstatou námietok sťažovateľky je právne posúdenie postupu a následného rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu v jej exekučnej veci najmä z hľadiska rešpektovania jej práva na súdnu a inú právnu ochranu (resp. práva na spravodlivý proces) a z neho vyplývajúce (a na neho nadväzujúce) ďalšie práva (bod 1 a 2), v dôsledku porušenia ktorých sa domáhala, ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu zrušenia ňou označených rozhodnutí menovaných všeobecných súdov (bod 3 a 4).

9. Ak sa za tejto situácie domáhala svojho práva jednak na najvyššom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

10. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci

Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04 a jeho body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

11. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľky meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Preto tiež nepovažoval za dôvodné vyzvať sťažovateľku na odstránenie nedostatkov jej podania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2010